

Communiceren over participatie onder de Omgevingswet

november 2023, Sarah Ros

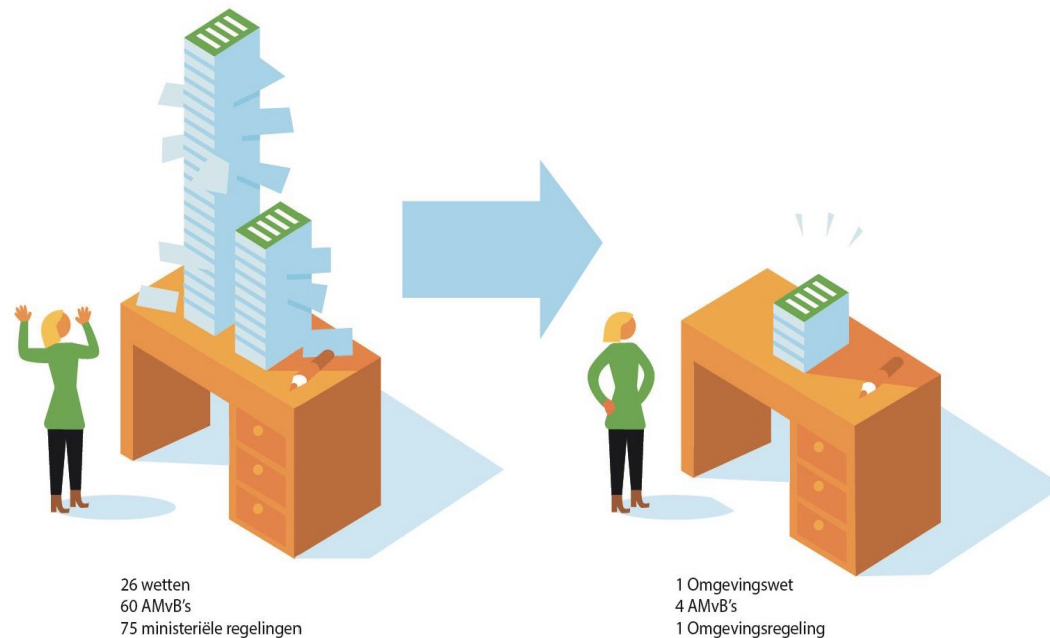

Hoe zat het ook alweer?

- kern van de wet
- wat is de fysieke leefomgeving
- welke nieuwe beleidsinstrumenten
- digitaal stelsel

Waarom een nieuwe wet?

Alles bij elkaar

1 Inzichtelijk omgevingsrecht

Van een wirwar aan regels naar een inzichtelijk en voorspelbaar stelsel dat eenvoudig is in gebruik.

Integraal motiveren

2 Leefomgeving centraal

Van een sectorale naar een samenhangende benadering van de leefomgeving in beleid, besluitvorming en regelgeving.

Decentraal wat kan

3 Ruimte voor maatwerk

Meer ruimte voor decentrale overheden voor gebiedsgericht maatwerk en het maken van eigen afwegingen.

Korte procedure

4 Sneller en beter

Snellere en betere besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving.

Toepassingsbereik

Artikel 1.2 Ow

De fysieke leefomgeving omvat in ieder geval:

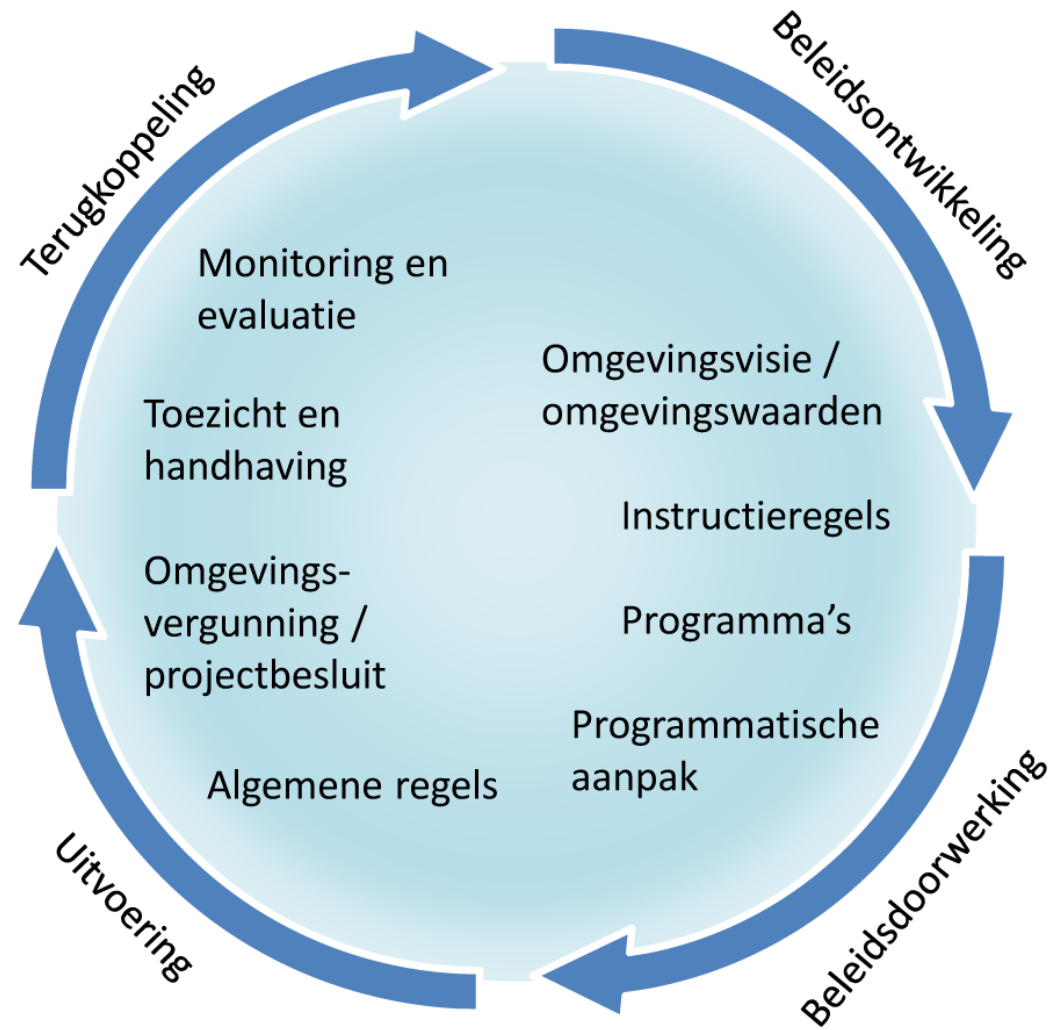
- bouwwerken
- infrastructuur
- watersystemen
- water
- bodem
- lucht
- landschappen
- natuur
- cultureel erfgoed
- werelderfgoed

Tussen
hemel
en
aarde

Omgevingswet

Beleidscyclus

Digitaal Stelsel Omgevingswet

- **centrale plek** waar digitale informatie over fysieke leefomgeving samenkomt
- bestaat uit: Landelijke voorziening (DSO-LV) + lokale systemen
- DSO-LV omvat o.a.
  - **vergunningcheck**
  - **vergunningaanvraag**
  - **regelgeving en beleid** van gemeenten, waterschappen, provincies en rijk
  - *samenwerkingsfunctionaliteit*

Vervangt de huidige digitale loketten:

- Omgevingsloket Online (OLO)
- Activiteitenbesluit Internet Module (AIM)
- ruimtelijkeplannen.nl
- meldpunt bodemkwaliteit

Communicatie

- wetgeving verandert, dus grondslagen
- plannen/beleid vervallen en vernieuwen
- regels wijzigen, maar niet direct (transitie)
- *participatie*
- een nieuw omgevingsloket (dso)
  - vergunningscheck
  - aanvragen/meldingen
  - regels/beleid op kaart

Participatie

- wat wijzigt er voor burgers en bedrijven
- welke nieuwe producten komen er?

Wettelijke verankering participatie

- **kennisgeving** van het voornemen om een omgevingsplan vast te stellen (BG)
- **motiveringsplicht** bij het vaststellingsbesluit (BG)
- **aanvraagvereiste** bij het indienen van een aanvraag om een omgevingsvergunning (aanvrager)
- participatie is **vormvrij**

Participatiebeleid

- motie Nooren c.s.: decentrale overheden zullen moeten aangeven in hun **motiveringsplicht** op welke wijze invulling is gegeven aan het **toepasselijke decentrale participatiebeleid**
- het participatiebeleid moet **liefst voor inwerkingtreding door de gemeenteraad** worden vastgesteld

Participatieverordening

- de **Wet versterking participatie op decentraal niveau** ligt klaar
- de inspraakverordening in de Gemeentewet, Provinciewet en Waterschapswet zal worden omgezet naar een '**participatieverordening**'
- deze verordeningen richten zich dan op de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het beleid (**op alle beleidsterreinen**)
- de **participatieverordening stelt regels over de betrokkenheid van inwoners** en andere belanghebbenden, maar **niet hoe** dat moet gebeuren

Sturen op participatie bij de omgevingsvergunning

- aangeven **OF** burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding van de aanvraag zijn betrokken
- indien ja, verstrekt de aanvrager **gegevens** over HOE zij zijn betrokken en WAT de resultaten zijn
- **participatie is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer**
- aan de aanvraagvereiste kunnen geen extra eisen worden gesteld

Bij onvoldoende participatie

- het college van B&W kan bezien of er nog **aanvullend contact met derde partijen** nodig is
- artikel 4.8 Awb bevat de mogelijkheid om **een zienswijze te vragen aan derden** die naar verwachting bedenkingen zullen hebben tegen het voorgenomen besluit

- de gemeenteraad kan van tevoren **“gevallen van” buitenplanse omgevingsplanactiviteiten** aanwijzen waarbij participatie verplicht is
- voor die gevallen waarin de **participatie is verplicht**, moet de aanvrager aantonen dat hij aan participatie heeft gedaan middels het aanleveren van gegevens
- **niet aan participatie doen**, is dan een grond voor het buiten behandeling laten van de aanvraag maar geen weigeringsgrond

**HEB JE NET ALLES
ONDER CONTROLE**

Postbus 1045 6801 BA Arnhem www.loesje.nl

**BLIJKT DAT
HET TOCH
DEMOCRATISCH
MOET**

Loesje

Voorbeelden van omgevingsplanactiviteiten, waarbij de gemeenteraad participatie verplicht wil stellen, kunnen zijn:

- een activiteit die niet past binnen de doelen van de omgevingsvisie;
- een activiteit die niet past binnen de uitgangspunten van een programma (als bedoeld in artikel 3.4 van de Omgevingswet);
- het bouwen van meer dan één woning;
- het bouwen van een hoofdgebouw, niet zijnde een woning met een oppervlakte van meer dan [x] m²;
- een bijbehorend bouwwerk 1 of uitbreiding daarvan gelegen buiten de bebouwde kom en hoger is dan [x] m;
- een gebouw ten behoeve van infrastructurele of openbare voorziening in openbaar gebied en hoger is dan [x] m of waarvan de oppervlakte meer is dan [x] m²;
- een bouwwerk, geen gebouw zijnde, of een gedeelte van een dergelijk bouwwerk en hoger is dan [x] m of waarvan de oppervlakte meer is dan [x] m²;
- een antenne-installatie indien niet passend binnen het antennebeleid van de gemeente [x];
- het gebruiken van gronden en/of bouwwerken, voor een periode van meer dan 10 jaar, voor zover gelegen buiten de bebouwde kom;
- voorzieningen voor de grootschalige opwek van duurzame energie, zoals windturbines en zonnevelden.

(alle genoemde aantallen/voorbeelden dienen ter illustratie; per gemeente en per gebied kan dit uiteraard verschillend zijn, vandaar dat deze tussen [vierkante haken] staan)

Communicatie

- participatie onder de Omgevingswet
- wanneer belanghebbende
- waar informatie en waar aanmelden
- nieuw participatiebeleid/-verordening
- goede voorbeelden/inspiratie/leidraad
- initiatieven en vergunning
  - aanvraagvereiste
  - wat levert u aan
  - bij onvoldoende participatie
  - bij verplichte participatie

Meer informatie

- www.IPLO.nl
- <https://vng.nl/rubrieken/omgevingswet>
- <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/>
- <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-156.html>
- <https://dmo.omgevingswet.overheid.nl/home>

Vragen?